

LBRIS

We know
books

RUSANDA ISAICUL-PAHOMEA

FLORI
DE
ADEVĂR

#bestseller

Chișinău • București

2022

Prefață.....	3
Amelia.....	4
Aripile adevărate.....	11
Amprețele.....	15
Învățătoarea.....	18
Casa.....	20
Comentariile.....	24
Cățelușa.....	26
Doi copii.....	30
Elevul.....	35
Fântâna.....	41
Fericirea.....	44
Între vis și realitate.....	48
În umbră.....	53
Iluzia.....	59
Lacrima târzie.....	68
Muntele invizibil.....	70
Mai multe adevăruri.....	72
Luna mea.....	74
Pâinea de acasă.....	80
Ruxandra.....	84
Una dintre Marii.....	89
Himera.....	94
Istorie fără autor.....	98
Printre valuri și furtuni.....	106
Vântul.....	112
Visul.....	117
Alegerea.md.....	120
Visha Kanya.....	127
5 „Kopeici”.....	132
Încheiere.....	153

Amelia

Astăzi am avut onoarea să cânt două cântece populare în duet cu vechea mea prietenă. Eu îmbrăcată într-o rochie de seară modestă, cuvenită vârstei mele mai înaintate, ea, însă, în cea mai frumoasă rochie de mireasă! Și este un lucru firesc ca una dintre cele mai recunoscute prezentatoare a televiziunii naționale să fie îmbrăcată într-una dintre cele mai elegante rochii de mireasă. Iar mai târziu, am avut ocazia să o felicit așa cum se cuvine la o nuntă moldovenească cu o urare formată din amintiri frumoase, care pornesc chiar din ziua în care ne-am cunoscut.

După mai mulți ani de activitate în Chișinău, îmi strânsesem toate lucrurile și, cutreierată de mii de gânduri controversate, m-am reîntors în orașelul natal. Mi s-a propus să particip la un concurs de ocupare a funcției de director al Școlii de Arte din orașel și am încercat, abia acum dându-mi seama că această încercare a fost dictată cu vârf și îndesat de simțul propriei demnități și de orgoliul cândva jignit. Cu câteva luni în urmă am primit scrisoarea oficială și în loc să mă bucur că am trecut un astfel de concurs la o vârstă atât de tânără, am plâns toată noaptea, înăbușindu-mă amintirile și emoțiile, de câteva ori am vrut să refuz, dar dorul de casa părintească și locurile natale au ieșit învingători.

Acum mă întorceam fericită și, deși era abia ora două după masă, mă simțeam mult prea obosită, pentru că lucram, afundându-mă cu patimă și dor în spectacolul pentru sărbătorile de iarnă, iar în această zi fusesem invitată la direcție și puterile mele morale erau secate de tot. Mergând îngândurată, am fost trezită din visurile mele de o siluetă sprijinită de poarta mea. M-am apropiat și am văzut-o pe noua mea prietenă scăldată în lacrimi. Era o fetiță din clasa a 6-a. Făcusem

cu ea cunoștință când veneam de la serviciu, pentru că deseori mergeam cu aceeași rută, însă, dat fiind faptul că locuiam la capăt de oraș în căsuțele pe pământ, mereu rămâneam să mai facem vreo sută de metri în două. Mi-a atras atenția inteligența ei și maturitatea cu care urmărea maimuțarea copiilor de vârsta ei. O dată am intrat atât de adânc într-o discuție cu ea că nu-mi puteam permite să ne despărțim și am invitat-o la un ceai, când am intrat în casă, ea, uitându-se în jur și așezându-se îngândurată la masă, m-a întrebat:

— Și dumneavoastră locuiți de una singură?

— Da... dar de ce „și dvs”? Tu locuiești singură?

— Aproape, mai bine zis, parțial... părinții mei pleacă la muncă peste hotare... în Rusia, mama este vânzătoare, iar tata face reparații în apartamente...

— Și tu de una singură stai în casa asta de la margine de oraș? Nu-mi puteam ascunde nedumerirea.

— Cel mai mult au lipsit șase săptămâni. Le vine greu, căci, venind acasă, își pierd locul de muncă, dar strâng bani și când se întorc ne ajunge pentru două-trei luni...

— Și apoi iarăși pleacă?

— Aici ce să facă? m-a întrebat cu un aer de om matur, care foarte bine înțelege situația tinerelor familii din țara noastră și căruia nu-i venea a crede că eu nu înțeleg acest lucru. Nu știam ce să-i răspund, apoi, amintindu-mi că trebuie să fiu ospitalieră, am întrebat:

— De care ceai vei servi, negru sau verde?

— De care și dumneata, mi-a răspuns mulțumită că am schimbat tema noastră de discuție.

Astfel de „mese rotunde” cum le spuneam noi, făceam foarte des: uneori eu făceam vreun chec sau clătite și mergeam la ea, alteori venea ea la mine și cel mai interesant este că niciodată nu venea cu mâna goală, în pofida faptului că de mai multe ori am rugat-o să nu facă acest gest, la care ultima dată mi-a răspuns:

— În casa omului mereu se vine cu ceva pentru a atrage belșugul în această gospodărie, așa m-a învățat bunica.

— Da, pe bunica ta am cunoscut-o, o doamnă înțeleaptă și inteligentă, astfel de persoane sunt puține, cu părere de rău...

— ... acum și mai puțin, a fost prietena mea.

— Amelia... îmi cer scuze... nu am știut, adică, nu m-am gândit, iartă-mă.

— Totul e bine... doar că îmi vine foarte greu fără ea, și-a șters o lacrimă și a ridicat ochii atât de pătrunzători, încât am avut impresia că mi-a pătruns în cel mai ascuns colț al sufletului meu.

Atunci ne-am despărțit târziu; am vorbit toată seara despre bunica ei,

i-am povestit despre năzbâtiile mele și ale fratelui meu pe când eram copii și cum acea doamnă ne lua apărarea în fața tatei, de multe ori ieșea în drum și ne aducea dulciuri făcute de ea, făcea un fel de bombonele din zahăr topit cu nucă, erau preferatele noastre. Dar, pentru a primi o bombonică, trebuia să recităm câte o poezie nouă— învățată.

După acea seară nu ne-am văzut câteva zile, dar îi vedeam lumina în geam și știam că e bine.

Acum nu înțelegeam de ce plânge, când m-am apropiat și-a șters lacrima și a vrut ceva să-mi spună, dar lacrimile i-au luat-o înainte și, renunțând la încercările sale de a-și ascunde durerea, a început a plânge cu capul în pământ, acum o vedeam ca pe un copilăș rămas singur, neajutorat, fără protecție și jignit de lumea mare:

— Ce s-a întâmplat, Amelia, draga mea? am întrebat-o îmbrățișând-o. Această întrebare i-a stârnit un plâns și mai puternic. Cu greu am calmat-o, dar în ultimele secunde abia de-mi stăpâneam lacrimile, care mi-au ajuns în gât și-mi astupau vocea.

— Am fost invitată în acest cerc vocal de la școală de însăși dna Petrescu, am mers la toate repetițiile, lăsându-mi temele pentru a le face noaptea târziu, iar azi înainte de repetiția generală, dumneaei a zis să nu urc pe scenă pentru că nu am talent!

Auzind acestea, mi-au luat foc urechile, iar ochii mi s-au înroșit ca la un câine turbat.

— Hai cu mine!

Nu a dovedit să mai spună ceva, pentru că am ieșit la șosea și am prins un taxi, care foarte repede ne-a dus la școala în care învățasem și eu o dată și de unde am fugit cândva fiind în clasa a

7-a, din același motiv, că eram lipsită de orice talent. Singurul profesor de matematică de la clasele liceale îmi spusese că am talent în matematică și că ar trebui să plec într-o altă școală, iar mai apoi am aflat că „Mult-prea-talentatele”, l-au găsit și pe acel învățător tânăr-specialist, venit din Chișinău, netalentat. Îmi ardeau tălpile când am intrat pe ușa școlii, am întors capul și am fost orbită de un cerc de persoane „sfinte”, îndată le-am recunoscut:

— Și cine, mă rog, este ea că a venit aici și flutură cu mapele? Am auzit că vrea să se dea în spectacole!, i-am recunoscut glasul pițigăiat al dnei Petrescu.

— Păi, am auzit că a terminat Academia de Arte din Chișinău.

— Este așa academie?

— Da, dragă! Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice! Știu eu cum se numește, doar că e lungă denumirea aceasta!

— Amelia du-te în sala de festivități! i-am spus cu un ton care nu admitea un refuz. M-am apropiat de doamne.

— Bună ziua, stimate profesoare! le-am zis, înăbușindu-mi toate emoțiile, îmi venea atât de greu să mă stăpânesc, încât aveam înfățișarea unei bufnițe: cu ochii holbați, corpul încremenit și, desigur, mai ciufulită decât ciufulitul. De altfel, îmi amintisem că profesoara mea de didactică de la universitate spunea despre astfel de profesoare că „trebuie alungate cu mitraliera din școală”, amintindu-mi cuvintele ei, mi-a apărut un zâmbet șters pe chipul meu de „zeiță” a frumuseții.

— O, Irina! Bună ziua! Nu te-am văzut de un car de ani! De ce nu mai intri pe la noi? Am auzit că ai devenit o figură importantă în orașelul nostru! au început a cotcodăci, care și cum puteau, cu glasuri prefăcut de dulci.

— Da, dnă Petrescu, vă imaginați, o netalentată ca mine în cele din urmă am ajuns să lucrez cu talentele! spunând aceste cuvinte, îmi vedeam singură de la o parte chipul meu înroșit și cu un zâmbet întins pe cât se poate de liniar.

— Am venit, totuși, la dvs cu o întrebare, sunt atât de prostuță că nicidecum nu pot înțelege diferența dintre Școală și Teatru, vă imaginați? Ele tăceau, iar eu am continuat:

— ... pentru ce se organizează concertele în școală?

În acest moment în care ele se priveau una pe alta pentru a-și aduna veninul, de noi s-a apropiat o doamnă pe care am recunoscut-o îndată:

— Dnă Tamara! Era profesoara mea de limba și literatura română, o doamnă inteligentă și aproape de copii. Am îmbrățișat-o din suflet:

— Sunt foarte bucuroasă să vă văd! i-am strâns mâinile în mâinile mele, amintindu-mi cu tandrețe de anii de școală.

— Ce mai faci? Am înțeles că te-ai întors în orașelul nostru.

— Da, acum voi lucra cu toți copilașii de aici! Apoi către doamne:

— Dnă Tamara, m-am apropiat de doamne să le spun un lucru foarte important, pe care l-am învățat de-a lungul anilor. E un fel de concluzie din propria experiență.

— Noi te ascultăm, mi-a zis una dintre cele trei doamne, gata de a ieși în atac și dând ochii peste cap în semn că nu sunt unica care pretind la atenția lor.

— Păi, iată, doamnelor, am învățat că și în școală și în grădiniță se organizează concerte și serate pentru a le oferi copiilor ocazii de a se ocupa cu ceea ce le place, pentru a-și dezvolta creativitatea, dar mai înainte de toate pentru a-și crea și întări încrederea în forțele proprii.

Am tăcut câteva secunde, încercând să respir.

— Copiii au suflețele fragede, iar dacă un om atât de talentat precum sunteți dvs îi va spune unui copil: „Nu urca pe scenă cu ceilalți, pentru că nu ești talentat”, atunci aceasta va deveni o pată adâncă în inima lui pentru toată viața, și un copil mai slab de caracter nu-și va putea învinge această frică de lume și de gura ei, niciodată! Ultimele cuvinte le-am pronunțat printre lacrimi, iar doamna Tamara, mă ținea de mână și mă privea cu ochii blânzi, încercând să înțeleagă ce am pățit. În mintea mea însă rula întregă mea copilărie și, desigur, mutarea mea dintr-o școală în alta, greutățile cu care m-am confruntat fiind copil și mergând la o școală ce se afla la 10 km de orașelul nostru. Am întors capul spre ea:

— Dnă Tamara, vă amintiți cum la concertul de ziua mamelor m-ați găsit plângând singură în clasă, atunci m-ați întrebat ce s-a întâmplat.

— Da, îmi amintesc, mi se pare că ai spus că de dimineață ți-a murit cățelușul.

— ... Nu, dnă profesoară, atunci această mult talentată doamnă Petrescu m-a alungat din culise, aproape strigând la mine că ea nu are de gând să-și strice munca din cauza mea... Pentru cine, dnă Petrescu, organizați aceste concerte? Pentru copii și părinți sau pentru orgoliul dvs?! Mi-am șters lacrimile, iar celelalte doamne mă priveau încremenite.

— Atunci, dna Tamara m-a luat de mână și m-a dus la scenă, zicându-mi: „Irinuța, azi ai spus la ore o poezie frumoasă despre mama, de unde ai luat-o? Ai scris-o singură? Te rog mult, să o reciti și pentru celelalte mame din sală și eu mult îmi doresc s-o mai aud o dată”. Mi-am dat seama mai târziu că era o poezie scrisă nu chiar de nota zece, dar din suflet, pentru mama care nu mai era lângă mine!... apoi, de câte ori a avut ocazia, mă ruga să ies pe scenă și să anunț vreun număr artistic. Cu dvs, dnă Svetlana și dnă Aliona, nici nu vreau să discut despre trauma pe care mi-ați provocat-o, dar zic *mulțumesc* dnei Tamara și dlui Ion, care m-au susținut și îndrumat și important e că au știut cum să-mi păstreze măcar o parte din încrederea mea, pe care nici în ziua de azi nu am putut-o crește măcar până la 90 de procente.

— Mare lucru, a spus nu știu care sub nas.

— Mare sau nu, dar deasupra propriului copil tremurați de fiecare dată ca să nu-l jignească cineva sau poate considerați că ceilalți copii nu au suflețe și emoții? Doamna s-a uitat la mine cu o față roșie și nasul alb care îi accentua răutatea și mai mult și pe care era scris că este gata să-mi ardă o palmă, dar n-o face pentru că e prea multă lume în jur. Din sală s-a auzit muzica, copiii erau gata de a începe serata.

— Hai cu mine. M-a tras de mână dna Tamara și m-a luat cu ea în sala de festivități.

— I-au spus aceleași cuvinte Ameliei..., i-am spus eu oprind-o. Fata aceasta și așa este singură, suferă foarte mult din cauza lipsei părinților...

— Îmi pare rău, draga mea. Încerc cumva să rezolv situația. Voi proceda după vechea schemă, mi-a zis ea zâmbind și dându-mi de înțeles că Amelia va ieși neapărat pe scenă.

— Nu, vă rog mult să mă ajutați! Am un stick cu mine, noi cu Amelia am cântat de multe ori acest cântec, și, dacă ne puteți ajuta să-l cântăm astăzi pe scenă, va fi superb!

— Cu plăcere, Irina! E o idee grozavă! Te vor vedea și ceilalți profesori, cred că de ceilalți ai o altă părere. Mi-a zâmbit și m-a luat cu ea în culise. Apoi, eu cu Amelia, anunțate ca „Invitate speciale”, am ieșit în duet pe scenă chiar de două ori, făcând și dedicații muzicale profesorilor noștri, dar și o strânsă legătură dintre generații. În acea seară nu eram într-o rochie pompoasă sau machiaj și coafură făcute la salon, dar mă simțeam specială și foarte fericită, pentru că în sfârșit mi-am șters o pată de pe suflet și nu i-am permis altui copil să sufere din cauza unor oameni săraci. Astfel de oameni se găsesc pretutindeni, important este că oameni buni sunt mai mulți!

Aripile adevărate

Ați auzit vreo dată expresia: „*Cadavru viu*”? Da, este titlul cunoscutei drame a lui Lev Tolstoi, în care personajul principal – Feodor Protasov simulează sinuciderea și devine un mort între cei vii, expresia dată obține semnificația de om inutil, dar și mai înainte de Tolstoi, Pușkin utilizează aceeași expresie în poemul „*Poltava*”, cu sensul de om bolnav, sfârșit de puteri.

Acum pot ore în șir să analizez semnificația acestei expresii, dar nu și zece ani în urmă, când am devenit un om mort între cei vii, neputincioasă și dornică de a dispărea ca prin magie din mulțimea de oameni printre care mă aflam și care nici nu observau prezența mea în lumea lor, deși eram acolo, respiram fiind moartă...

Nu voiam să cred ochilor, i-am închis și așa fugeam spre mașină. Am încercat să respir, dar nu puteam. Nu știam ce să fac, unde să mă duc, cu cine să vorbesc. „Vreau la mama”, m-am gândit eu, am pornit motorul automobilului meu și m-am îndreptat spre satul natal. Uneori acest drum mi se părea infinit, acum, însă, gândurile erau prea dure ca să număr minutele până la pragul casei care îmi va șterge durerea și mă va ascunde de realitate, de lume și de rușine! Nu puteam plânge, aveam ochii bulbucați, inima fugea nebună, mâinile îmi tremurau, mă străduiam să mă concentrez la drum și... să respir.

Când a plecat, a zis că e doar pentru o perioadă scurtă de timp, s-a întors, apoi iar a plecat. A zis că strângem bani pentru ca să cumpărăm un apartament pentru noi. Au trecut câteva luni și a zis că trebuie să-și legalizeze șederea în străinătate, cică îl va ajuta o amică... am fost contra, ne-am certat, nu am vorbit câteva săptămâni. A venit în țară, m-a găsit și mi-a jurat că totul se va rezolva.

Am vrut să plec cu el, dar a zis că trebuie să-mi fac cariera, să nu cedez realității și să lupt pentru visele mele... L-am crezut. Apoi dispărea cu lunile, iar fiecare legătură mă zdruncina, mă sugrumau emoțiile, uneori eram gata să stau și să-l aștept o viață, alteori voiam să mă pornesc pe jos după el, dar nu aveam idee unde este, îmi zicea că circulă mult: „Acesta îmi este serviciul. Ce să fac?” Trei ani de chin și lacrimi, sărbători dureroase și viață înourată. Și, chiar de era în tot Chișinăul numai un centru comercial, oricum soarta nu putea fi atât de dură! Câteva secunde doar... De ce am apărut anume atunci în ușă, de ce nu am stat în ambuteiaj, de ce nu m-a strigat cineva? În câteva clipe s-a prăbușit cerul peste mine și de la greutatea lui devenise imposibil să mă mișc din loc. Iar el nici nu m-a observat... o ținea de mână, iar în brațe avea un copil..., apoi am văzut burtica ei bine evidențiată... am stat câteva clipe nemișcată, așteptând că totuși mă va observa, pentru că furtuna ce a înnegrit totul în jurul meu nu putea să nu fie observată, dar nu m-a văzut... era prea ocupat ca să-mi ofere o privire.

„O, Doamne, cât de proastă am fost! Cum am putut crede în povești pentru copii?!” era unicul gând care începuse să se joace cu mintea mea. Fiecare amintire a început să mă roadă din interior, fiecare convorbire s-a transformat într-o minciună mare, într-o prăpastie întunecată.

„M-a trădat! S-a folosit de mine! Am fost aventura lui pentru vacanțe! Aer... Am nevoie de aer...” am ieșit din mașină și m-am apucat cu mâinile goale de un gard înghețat, apoi am înțeles că e casa părintească, am alergat să mă scufund în brațele mamei, dar ușa era închisă! „Mamă!” Liniște. „Mamă!... Mamă, mor! Tată! De ce m-ați abandonat? Oare vă sunt mai necesari banii ceia afurisiți din Rusia? Banii ceia murdari, nemernici... n-am ochi să-i văd!!! Cine să mă ajute?! Nu-i trebuie nimic nimănui! Mamă..., ce să fac?!” Nu-mi păsa de nimeni, plângeam pe pragul părintesc, m-am ridicat și am luat-o la fugă, căci de la această pustietate cu greu îmi stăpâneam urletul unui lup rățâcit și flămând! Mi-am aruncat vesta de blană undeva în curte, căci mă sufocam în ea și fugeam spre malul Nistrului, gerul mi se înfipse în oase... vântul rece îmi rănise fața cu sute de așchii de gheață... Eu, însă, voiam să ajung la locul

copilăriei mele, acolo unde arbuștii știau toate durerile și bucuriile mele, dar nu mai puteam: stratul de zăpadă era prea înalt, am înaintat până când am înțeles că m-am scufundat în el și nu mă mai pot mișca. „Doamne, iartă-mă! Doamne Dumnezeule, ce să fac? Ajută-mă! Nu știu nimic...nu înțeleg nimic...” Tot adresându-mă cu întrebări banale către Dumnezeu, am intrat într-o stare de fiară sălbatică prinsă în capcană. Din mine au început a ieși strigăte inumane, mă zbăteam pentru a ajunge undeva, apoi am băgat capul în zăpadă să nu mă audă nimeni sau poate de la neputință; pentru că mai întâi am simțit mii de cuțite în mine, apoi mi s-a făcut trupul într-atât de greoi, încât nu-l puteam ridica: „Fie așa... Pedepsește-mă, Doamne... Îngheață-mi durerea în această pădure ca să nu afle nimeni de ea...”

Am amorțit, mi se făcuse bine, la ureche simțeam vocea caldă a mamei, care îmi cânta: „Somnoroase păsărele”. Voiam să dorm. Mai târziu, am văzut un înger, dar la apariția lui a început să mă doară tot corpul, fața și mâinile îmi ardeau, iar el îmi vorbea ceva, apoi dispărea. Când dispărea îmi era și mai rău, de aceea am început să-l aștept, să-l caut prin întuneric. „Ce se întâmplă cu mine, oare merg acum spre Dumnezeu? Unde e?” Îl căutam într-una, nu voiam să rămân fără el. A dispărut... Am deschis iarăși ochii, eram singură în odaia mea din copilărie. Îmi era cald și bine, dar nu înțelegeam cum am ajuns acolo... Ce minune să fi fost oare? La televizor erau difuzate desene animate... M-am ridicat și am mers spre ieșirea din casă. Am deschis ușa și un frig puternic m-a împins înapoi, dar nu era nimeni, am făcut un pas afară ca să-l caut. „Nu cumva vrei să te mai scalzi în Nistru? Ai uitat că afară e ianuarie?”, o mână puternică m-a tras în casă: „Du-te în pat și te învelește, iar eu îndată îți aduc un ceai cu lămâie... Nu-ți fie frică de mine, nu sunt un criminal, stai fără grijă... du-te, dacă nu, atunci voi chema urgența și-ți va face iar bubuța”. M-am întors cu greu în odaie, dar nu-mi puteam aminti unde ascunsesem o bâtă. Am găsit-o, iar când am luat-o am observat că este mult mai grea decât odinioară, dar hoțul trebuia alungat! M-am pornit spre bucătărie. „Nu e grea? Să te ajut? Hai, dă-mi-o s-o țin până îți mai revii puțin și după asta, faci măr din mine! Da, era să uit, nu trebu-